

Creative Commons

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΔΕΙΕΣ
ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ

Πνευματικά δικαιώματα

Τα **πνευματικά δικαιώματα** και οι αντίστοιχοι νόμοι προστασίας τους **δεν είναι κατάλληλα** για παραγόμενα έργα της **ακαδημαϊκής/ερευνητικής κοινότητας** καθώς αυτά τα έργα αποτελούν αποτέλεσμα «**της ευρύτερης πρόθεσης για κοινωνικό όφελος και άρα ανήκει σε όλους**».

Το **ακαδημαϊκό/ερευνητικό περιεχόμενο** που διατίθεται μέσω της **Ανοικτής Πρόσβασης** δεν έρχεται σε αντίθεση με το παραδοσιακό νομικό πλαίσιο των πνευματικών δικαιωμάτων γιατί **απαιτεί και στηρίζεται**:

- είτε **στην άδεια που χορηγεί ο δημιουργός** (δικαιούχος των πνευματικών δικαιωμάτων)
- είτε στη χρήση ενός έργου αφού **έχει παρέλθει το χρονικό διάστημα** που προστατεύεται με πατέντες ή δικαιώματα αποκλειστικότητας.

Συνηθέστερες **άδειες προστασίας** και χρήσης περιεχομένου Ανοικτής Πρόσβασης:

- ❑ Οι άδειες **Creative Commons**
- ❑ Οι άδειες χρήσης για το Ανοικτό Περιεχόμενο (**Open Content Licenses**). Για παράδειγμα η General Public License (GNU) για παραγωγή και διάθεση ελεύθερου λογισμικού
(Ανοικτή Πρόσβαση για όλους openaccess.gr)

Δημιουργία νέων μορφών παραπομπής πηγών

Γιατί;

Οι σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες και η ανάπτυξη του Διαδικτύου (η ταχύτητα διάδοσης/αντιγραφής της πληροφορίας και η ανωνυμία των δημιουργών) οδήγησαν στη δημιουργία και ανάπτυξη νέων μορφών αδειών διακίνησης/χρήσης/παραπομπής πηγών των πνευματικών έργων

Creative Commons οργανισμός

Η Creative Commons ιδρύθηκε το 2001 ως ένας διεθνής, μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ειδικεύεται σε νομικά θέματα τεχνολογίας, πληροφορικής, επικοινωνιών, Διαδικτύου και σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Creative Commons Λειτουργία

Οι άδειες λειτουργούν με το νομικό όρο:

«Υπό την επιφύλαξη κάποιων δικαιωμάτων»
(Some rights reserved)

Αντί του:

«Υπό την επιφύλαξη όλων των δικαιωμάτων»
(All rights reserved)

Σχεδιασμός και λογική αδειών

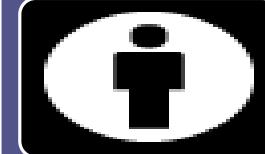
Η κάθε άδεια **βιοηθάει ένα δημιουργό** (που ονομάζεται αδειοδότης) να **επιτρέπει** σε άλλους να **αντιγράψουν**, να **διαμοιράσουν** και να κάνουν **διάφορες χρήσεις** πάνω στο έργο του, το λιγότερο για μη εμπορικούς σκοπούς, ενώ παράλληλα να **διατηρεί το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας (copyright)**.

«Κάθε **πάροχος αδείας Creative Commons/licensor, απαντά** σε λίγες απλές ερωτήσεις σχετικά με την διαδρομή επιλογής μιας αδείας — **πρώτον**, θέλω να επιτρέπω την εμπορική χρήση ή όχι, και μετά, **δεύτερον**, θέλω να επιτρέπω τα παράγωγα έργα όχι; Αν ένας πάροχος αδείας αποφασίσει να επιτρέπει τα παράγωγα έργα, μπορεί επίσης να επιλέξει να απαιτεί από οποιονδήποτε χρησιμοποιεί το έργο — να αποκαλεί τον εαυτό του αδειοδοτούμενο/ license — και να κάνει το νέο έργο διαθέσιμο υπό τους ίδιους όρους αδείας. Ονομάζουμε αυτή την ιδέα **“ShareAlike”** και είναι ένας από τους μηχανισμούς που (αν τον επιλέξετε) βιοθά **το ψηφιακό Κοινό Κτήμα να αυξάνεται συν τω χρόνω**. Η άδεια ShareAlike εμπνέεται από την άδεια GNU General Public License, που χρησιμοποιείται από πολλά έργα ελεύθερου και ανοικτού λογισμικού»

(Creative commons – Ελληνική έκδοση αδειών)

4 στοιχεία των αδειών

Αναφορά στον αρχικό δημιουργό
(Attribution)

Απαγόρευση εμπορικής χρήσης του
έργου (Non-commercial)

Απαγόρευση δημιουργίας παραγώγων
έργων (No derivatives)

Διανομή του παράγωγου έργου με τους
όρους της αρχικής άδειας (Share alike)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Είδη αδειών Creative Commons

	Αναφορά Δημιουργού (Attribution) 4.0 Επιτρέπει σε κάποιον την αναδιανομή/διασκευή/τροποποίηση/δημιουργία παράγωγων έργων άλλων, ακόμη και με εμπορική χρήση, με την προϋπόθεση ότι γίνεται αναφορά στον δημιουργό του πρωτότυπου (BY)
	Αναφορά Δημιουργού Παρόμοια διανομή (Attribution - Share Alike) 4.0 Επιτρέπει σε κάποιον την αναδιανομή/διασκευή/τροποποίηση/δημιουργία παράγωγων έργων άλλων με την προϋπόθεση να κάνουν αναφορά στον αρχικό δημιουργό και να διαθέτουν τα νέα τους δημιουργήματα με τους ίδιους ακριβώς όρους ακόμη και της εμπορικής χρήσης (BY-SA)
	Αναφορά - Όχι Παράγωγα Έργα (Attribution - No Derivatives) 4.0 Επιτρέπει σε κάποιον την αναδιανομή έργων άλλων με εμπορική και μη εμπορική χρήση με την προϋπόθεση να κάνουν αναφορά στον αρχικό δημιουργό και να παραμείνει το έργο αμετάβλητο στο σύνολό του (BY-ND)
	Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση (Attribution - Non Commerical) 4.0 Επιτρέπει σε κάποιον την αναδιανομή/διασκευή/τροποποίηση/δημιουργία παράγωγων έργων άλλων με την προϋπόθεση να κάνουν αναφορά στον αρχικό δημιουργό αλλά όχι να κάνουν εμπορική χρήση (BY-NC)
	Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια διανομή (Attribution - Non Commercial - Share Alike) 4.0 Επιτρέπει σε κάποιον τη διασκευή/τροποποίηση/δημιουργία παράγωγων έργων άλλων χωρίς εμπορική χρήση με την προϋπόθεση να κάνουν αναφορά στον αρχικό δημιουργό και να διαθέτουν τα νέα τους δημιουργήματα με τους ίδιους ακριβώς όρους (BY-NC-SA)
	Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Όχι Παράγωγα Έργα (Attribution - Non Commercial - No Derivatives) 4.0 Επιτρέπει στους άλλους να έχουν πρόσβαση στο έργο ενός δημιουργού και να το μοιράζονται με άλλους εφόσον κάνουν αναφορά στον αρχικό δημιουργό, ωστόσο δεν μπορούν να το αλλάξουν με κανένα τρόπο ούτε να το χρησιμοποιούν για εμπορική χρήση. Η άδεια είναι η πιο περιοριστική από τις 6 κύριες άδειες (BY-NC-ND)
	Πρόκειται για την πιο ελεύθερη άδεια που χρησιμοποιείται από δημιουργούς που θέλουν να παραιτηθούν ολοκληρωτικά από το κάθε δικαίωμα και διαθέτουν το έργο τους χωρίς κανέναν περιορισμό ως κοινό κτήμα της ανθρωπότητας

Περισσότερες πληροφορίες

Οι πληροφορίες για τις άδειες προέρχονται από την επίσημη ιστοσελίδα των Creative Commons.

Για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στις ιστοσελίδες:

- Ελληνική έκδοση των αδειών, <http://www.creativecommons.gr>
- Επίσημη αγγλική έκδοση των αδειών, <http://creativecommons.org/>
- Ανοικτή Πρόσβαση για όλους,
<http://openaccess.gr/openaccess/copyrights.dot>
- General Public License (GNU) για ελεύθερο λογισμικό/λογισμικό ανοικτού κώδικα, <http://www.gnu.org/copyleft/gpl.html>

